

Побачення

Микола Руденко

Поема

1

На градуснику — мінус сорок п'ять.
Птах падає, згорнувши мертві крила.
І ніби дослухаються світила,
Як промені, ламаючись, дзвенять.

Ні звіра, ні людини...
Тільки ти
Кружляєш у мордовській сніговиці.
Здається, вимерли дерева й птиці —
Позалишались вишки і дроти.

Та вітер, що пронизує до жил
І змушує відчувати в ці години
Беззахисність планети і людини
Перед свавіллям хаотичних сил.

Немовби хтось на шмонах поздирав
З планети одяг, щоб її, небогу,
Погнати в темну, крижану дорогу —
Засвистану, без захисту і прав.

Іржаві металеві шпичаки
Їй повпивалися у біле тіло.
О, як їй, безталанній, заболіло —
Чи здатні відчувати це зірки?

Чи їм втямки, як чудо із чудес —
Людську істоту на собі носити.
Терпіти підлих, годувать неситих,
Що прагнуть Бога вижити з небес.

Ти йдеш по шпалах. Ще нема знаття,
Що тут під кожною лежать вкраїнці.

(Історія на золотій сторінці
Їх, лицарів, поверне з небуття)

А зовні колія як колія —
Хіба що, може, позабута Богом.
Ти думаєш: поза яким порогом
Тебе, наморену, зустріну я?

І скільки нам дадуть —
чи три доби,
Чи ні одної? Бо й таке буває...
Для когось в грудні ночі прибуває,
А в нас як прибуває,
То журби.

2

Дозволь, моя люба, тебе роззуть.
Руки і ноги твої відтерти
В кімнаті, де тіні мерців повзуть,
Де в стінах мандрують
Атоми смерті.

Атоми тих, що давно в землі.
Тіні отих, що повзуть туманом
Там, де чатують вівчарки злі
Попід смертельним парканом.

Цитьте, прокляті.
Тю-тю, не гарчіть —
Ліпше вартуйте Харонові весла.
Твій поцілунок чомусь гірчить —
Що ти мені на губах принесла?

Тіло твоє не забуло мене?
В наклепів, знаю, отруйне жало.
Як мені серце навчить дурне,
Щоб на плітки не зважало?

Там, де дозують повітря ковток,
Де розліноване в клітку небо,

Скільки наслухався я пліток —
Чорних пліток про тебе!

Голубоокий гебіст-капітан
Їх до світанку нашіптував радо.
Знають:
впаду, мов осінній каштан,
Тільки повірю у зраду.

Знають:
живлюся твоїм теплом,
А як тебе не буде —
Схожі на дерево з чорним дуплом
Стануть поетові груди.

З

А цур їм, пек —
Отим рудим вівчаркам.
Я хочу тіло бачити твоє.
Це ти, кохана, чи ранкова хмарка?
Над ліжком чисте сяєво встає.

Благаю мовчки: будь скупа і строга.
Нікому не даруй ні промінця.
І думаю про тебе та про Бога:
Без нього неможлива врода ця.

Неначе й справді не було розлуки —
Ти плещешся, мов хвилька золота.

Які, кохана, в тебе ніжні руки,
І як у мене серце вироста!

Немовби світлий дух приходить з неба,
Сповняє груди подихом добра.
Я поза дротом лиш тому,
Що треба —
Для Сонця...
Для Говерли...
Для Дніпра...

Повір мені: я вистою, зумію —
Аби спокійною була душа.
Кинь ласе яблуко в очиці Змію,
Який тебе підступно спокуша.

Не вмере Дніпро. І ми не повмираєм.
Засяє сонцем неба синій дах.
І стане Україна справді раєм —
Лиш Змія не викохуйте в садах!

4

Корінь мій — ти. Наче пісня нетлінна,
Ти принесла мені славу й снагу.
Вслід за тобою ішла Україна —
Тяжко ішла по мордовським снігу.

Ось вони, рідні озера та луки,
В синім добрі солов'їних ночей.
Все, як було до тієї розлуки,
Котра поклала межу для очей.

Все, як було: і лелеки, і лосі.
Трави по груди, ромашки в лугах.
Чарка в неділю, як повелося.
Пісня під вербами на берегах.

В лузі пасуться телята й корови.
Між ясенами — дорога в село.
Наші прогулянки, тихі розмови...
Ні, я не хочу,
Щоб так, як було!

Ні. я не хочу.
Бо поруч із нами
Завжди стояла істота ота,
Котра цікавиться думами й снами
Сита,
п'яненька,
Безбожно свята.

Все їй покірне —
І люди, й лелеки.
Дім романіста й звірине кубло.
Рідна Вкраїно! Кохана, далека...
Ні, я не хочу,
Щоб так, як було.

Виживу. Вистою.
Не покорюся —
Навіть якщо не побачу Дніпра...
Люте гарчання у завірюсі.
Стукіт у двері.
— Прощайтесь. Пора.

5

Хоч мить іще.
Хвилину...
Півхвилини...

Спиніться, літаки і поїзди!
Ущерть позамітайте, хуртовини,
Усі дороги,
Що ведуть сюди.

І звідси теж.
Бо це нелюдська справа —
Тебе відняти від мого ества.
Чи люди у зірок спитали права?
І як на зло —
За тиждень до Різдва.

Авжеж, на зло!..
Холодним склом залито
Між нами світ —
В морозах, у диму,
Сам сатана
Із душ здирає мито —
І ми покірно
Платимо йому.

Він нас роз'єднує,
Щоб наша сила
З окреможностей
Не склалася в одну...
Коли ж тепер.
Моя голубко мила,
Я знов тебе
До серця пригорну?

Коли ж ти,
Схожа на ранкову хмарку,
Мене зігрієш сяйвом золотим?
— Р-р-рік, р-р-рік р-р-розлуки, —
Гайвороння карка,
Вгорнулось сонце
В рудуватий дим.

Востаннє помахала
Із-за дроту —
І разом з сонцем
В небосхил пішла.
Кристалом лягає
Пара з рота.
Вмерзає в простір .
Снігова імла.

А я молюся.
Серце — свіжа рана,
Яка нелюдський біль
В собі збере.
Боли мені!
Звучи в мені, кохана, —
І дріт оцей
Не виживе,
помре.

6

Мете над дротом
Віхола розлуки.
Та в мить,

Коли порідшає імла,
Я бачу:
Ти, кохана, білі руки
До мене
над лісами
Простягла.

Літа скорботи
Змусили достоту
Переконатись:
доки ми живі,
Нас двоє (ти і я) —

Одна істота
Одна особа,
а не різних дві.
І це не просто образ
Це—природа,
Глибинна суть
людей,
дерев,
зірок....

Ген Шлях Чумацький
Кличе нас до броду,
Де плине вічність —
Не тюремний строк.

Неначе сніг,
Порозгрібавши зорі,
Іду,
вдивляючись в живі світи,
Ось двоє серед неба
в непокорі
Стоять, обнявшись...
Глянь:
це я і ти.

Ми—дві зорі,
Що кидають проміння,
Яке життя продовжує

В лісах.
А ті,
розлучені,—
Лише насіння
Світил,
Що поєднались в небесах.

Бо для живих світів
Жіноча врода —
Однаково,
Що для пустель вода.
Бо ми — два ока,
Котрими природа
Довкіл
Творіння власні огляда.

Коли б і нас,
небесних,
розлучили
Загинули б не тільки
Ти і я:
Не вийшло б сонце
На альпійські схили,
Спинилася б
Дніпрова течія.

В підземний світ
Ельбрусу чи Говерли
Попадали б
Вершини снігові.
Кати й тюремщики —
І ті б померли.
Бо серце світу —
Дві душі живі.

Дві,
що в одну злились.
Одна особа,
Яка, роздвоївшись,
Знайшла злиття...
Розлука —

Єдності жорстока проба,
Як проба нервів —
Віхоли виття.

...Мете над світом
Віхола розлуки.
Та в мить,
Коли порідшає імла,
Я бачу:
Ти, кохана, білі руки
До мене
над лісами
Простягла.